

TALOUS KÄÄNTYY KASVUUN EPÄVARMUUKSISTA HUOLIMATTA

Suomen bruttokansantuotteen kasvu kiihtyy tänä vuonna 0,9 prosenttiin, erityisesti viennin ja julkisten investointien vauhdittamana. Myös yksityinen kulutus alkaa piristyä ja tukee talouskehitystä. Ensi vuonna kasvunäkymät vahvistuvat jonkin verran viennin jatkuessa vahvana ja yksityisten investointien kasvaessa. Vuonna 2027 talouden ennakoitaan kasvavan 1,3 prosenttia.

Tämän vuoden ensimmäiseltä neljännekseltä saatiin erittäin vahvoja lukuja Suomen talouskehityksestä, kun bruttokansantuote kasvoi 0,9 prosenttia edelliseen neljännekseen verrattuna. Kasvuluku ei kuitenkaan anna täysin kattavaa kuvaa talouden todellisesta tilanteesta. Merkittävin yksittäinen kasvunajuri oli julkisten investointien poikkeuksellisen voimakas kasvu, joka liittyy puolustusvoimien hävittäjähankintoihin.

Ensimmäisiä hävittäjiä on jo luovutettu Yhdysvalloissa Suomen puolustusvoimille, minkä vuoksi ne on kirjattu investoinneiksi kansantalouden tilinpidossa. Kuitenkin valtaosa hävittäjäinvestoinnista kohdistuu ulkomaille, joten sen suora vaikutus Suomen talouskasvuun jää vähäiseksi.

Vaikka osa alkuvuoden vahvasta kasvusta selittyy tilapäisillä tekijöillä, on talouden yleiskuva varovaisen myönteinen. Kasvua nähtiin kaikissa muissa erissä lukuun ottamatta asuinrakentamisen investointeja ja kestokulutushyödykkeiden hankintaa.

Iranin sota on kuitenkin heittänyt varjon Suomen talouden toimimisen ylle. Se näkyi välittömästi suomalaisten arjessa bensa kalliistumisena ja markkinakorkojen nousuna. Tässä ennusteessa oletetaan, että Hormuzinsalmen kautta kulkee jatkossa öljyä maailmanmarkkinoille, koska amerikkalaisetkaan äänestäjät eivät pidä kalliista bensasta. Marraskuun välivaalit ovat jo nurkan takana, joten Trumpin pitää rauhoittaa tilanne. Tilanne jatkuu kuitenkin epävakaina, joten markkinoilla nähdään loppuvuonna-kin voimakasta vaihtelua ja riskien kasvua.

Maailmantalouden kehitys jatkuu Iranin sodan lisäksi muutenkin työyseyisenä. Yhtäältä tekoölybuumi lisää siihen liittyviä investointeja kaikkialla, mutta toisaalta turvallisuus- ja kauppapolitiikan arvaamattomuus vähentää muita investointeja ja muu-

toinkin rajoittaa talouskasvua. Euroopan kehitys on edelleen kaksijakoinen, ja Suomelle erityisen ongelman aiheuttaa Saksan talouden taaperuss.

Maailman myllerryksestä huolimatta vientikehitys on tukenut Suomen talouskasvua. Vienti ja tuonti kasvoivat vahvasti tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Erityisesti tavaraviennin ja -tuonnin kasvu oli ripeää, kun taas palvelukaupan kehitys jäi maltillisemmaksi. Tulleista huolimatta Suomen vienti Yhdysvaltoihin on säilynyt vahvana etenkin suurten risteilijäalusluovutusten ansiosta. Myös tämän vuoden heinäkuussa Yhdysvaltoihin toimitetaan uusi luksuristeilijä, mikä tukee viennin myönteistä kehitystä edelleen. Sen sijaan lääkkeiden sekä eri toimialoilta käytettävien erikoiskoneiden vienti Yhdysvaltoihin on vähentynyt selvästi.

Vaikka Saksan talouden liikkeelle lähtö on viivästynyt, Euroopan vähitellen vahvistuva talouskehitys tukee Suomen vientikysyntää sekä tänä että ensi vuonna. Vienti kasvaa sekä tänä että ensi vuonna 3 prosenttia.

ENNUSTELUVUT 2025-2026

	2024	2025	2026e	2027e
Bruttokansantuote, %-muutos	0,9	0,8	0,9	1,3
Tuonti	-0,8	2,6	5,5	1,5
Vienti	1,3	5,0	3,0	3,0
Kulutus	0,7	-0,7	0,4	0,3
yksityinen	0,2	-1,1	0,7	0,6
julkisen	1,8	0,1	-0,2	-0,3
Investoinnit	-5,2	1,4	6,5	2,3
yksityiset	-8,7	1,0	3,1	2,9
julkiset	11,2	3,0	20,0	0,5
Inflaatio, %	1,6	0,3	1,8	1,6
Työttömyysaste, %	8,4	9,7	10,4	9,6
Vaihtotase, % BKT:sta	-0,4	1,3	0,4	0,9
Bensa (€/l)	1,97	1,83	1,90	1,75
Sähkön pörssihinta (snt/kWh)	5,7	4,6	7,5	6,5
Korko, 12kk (%)	3,86	3,27	2,60	2,40

Tuonnin ennustetaan kasvavan tänä vuonna nopeasti puolustusvoimien Yhdysvalloista tilaamien hävittäjien toimitusten käynnistyessä. Hävittäjiä toimitetaan yhteensä 64 kappaletta vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi yksityisen kulutuksen piristyminen tukee tuonnin kasvua, mutta vaikutukset jäävät vielä tänä vuonna maltillisiksi. Tuonnin arvioidaan kasvavan tänä vuonna 5,5 prosenttia ja ensi vuonna 1,5 prosenttia.

Kauppataaseen ylijäämä heikkenee tänä vuonna, sillä tavaratuonti kasvaa tavaravientiä nopeammin. Tästä huolimatta vaihtotase säilyy 0,4 prosenttia ylijäämäisenä suhteessa bruttokansantuotteeseen. Ensi vuonna kauppataaseen ylijäämän arvioidaan jälleen vahvistuvan, jolloin vaihtotaseen ylijäämä kohoaa noin 0,9 prosenttiin bruttokansantuotteesta.

Yhdysvaltojen hyökättyä Iraniin euro heikkeni dollariin nähden epävarmuuden lisääntyessä. Valuuttakurssimuutosten ei kuitenkaan odoteta vaikuttavan merkittävästi Suomen vientikehitykseen. Euron dollarikurssin ennakoidaan olevan keskimäärin noin 1,15 vuonna 2026 ja noin 1,20 vuonna 2027.

Investointien kehitys oli tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä poikkeuksellisen vahvaa erityisesti puolustusvoimien hävittäjähankintojen vuoksi. Investointien kasvu perustui kuitenkin suurelta osin julkisiin kone- ja laiteinvestointeihin, sillä yritysten investointihalukkuus ei ole merkittävästi piristynyt viime vuoden loppuun nähden.

Asuinrakentamisen investoinnit ovat jatkaneet laskuaan. Kehitystä selittää sekä julkisesti tuetun asuntotuotannon vähentyminen että eläkelaitosten asuintoimitusten purku myyntien kautta. Sen sijaan muun rakentamisen näkymät ovat parantuneet, esimerkiksi datakeskushankkeet ja muut infrastruktuuri-investoinnit ovat kääntäneet muun kuin asuinrakentamisen kasvuun.

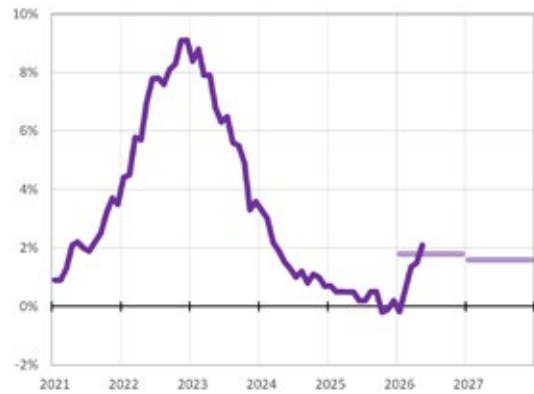
KULUTTAJAHINTOJEN NOUSU KIIHTYY MUTTA SÄILYY MALTILLISENA

Vuoden alun hyvin maltillinen inflaatiokehitys muuttui helmikuun viimeisenä yönä. Öljyn ja kaasun hinnan nousu Iranin sodan seurauksena nosti välittömästi energian hintaa. Kevään edetessä inflaatiokehityksestä on tullut asteittain laaja-alaisempaa, mutta Suomen talouden heikko kehitys on hillinnyt hinnankorotuksia energiasektorin ulkopuolella. Hormuzinsalmen avautuessa inflaatiopaineet alkavat hellittää, mutta välitöntä paluuta kriisiä edeltäviin lukuihin ei nähdä. Kuluttajahintainflaatio on tänä vuonna 1,8 prosenttia ja ensi vuonna kotimaisen kysynnän varovaisesti edelleen elyessä 1,6 prosenttia.

Bensan hinta on noussut rajusti Hormuzinsalmen sulkeuduttua liikenteeltä Iranin sodan seurauksena. Kun salmi avautuu uudestaan, bensan hinta laskee merkittävästi, mutta ei palaa välittömästi lähtötasolle. Tuotanto- ja varastointikapasiteettia on tuhoutunut sodan aikana, joten paluu tavanomaisiin toimitusmääriin ottaa aikansa. Jatkossakin bensan hinnassa nähdään voimakasta heiluntaa, koska sodan juurisyytä olleet poliittiset jännitteet eivät ole kadonneet. Bensan 95E laadun hinta on tänä vuonna keskimäärin 1,9 euroa litralta. Ensi vuonna hinta laskee jo lähelle tavanomaista tasoa 1,75 euroa litralta.

Sähkö oli kylmän keskitalven ja huonojen tuuliolosuhteiden seurauksena hyvin kallista alkuvuonna. Säätilojen normalisoituessa hintataso on palautunut maltilliselle tasolle, mutta hintavaihtelut ovat olleet suuria. Suuret hintavaihtelut tulevat jatkumaan, koska vaihtelevan tuuli- ja aurinkovoiman tarjonnan rinnalle ei ole rakentunut vesivoiman lisäksi muuta vaihtelua tasaavaa säätövoimaa. Verollisen pörssisähkön keskihinta on tänä vuonna 7,5 senttiä kilowattitunnilta olettaen normaalit sääolot. Ensi vuonna keskihinta on 6,5 senttiä kilowattitunnilta. Sähkön kulutuksen kasvu erityisesti datakeskusten rakentamisen myötä ei nosta välittömästi sähkön hintaa, koska erityisesti tuulisähkön tuotantoa voidaan edelleen kasvattaa. Pidemmän päälle voimakas sähkön hinnan heilunta voi nostaa kiinteiden sähkösopimusten hintaa ja tuotannon lisääntymisen vaatimat sähköverkkoinvestoinnit puolestaan sähkön siirron hintaa.

Kuluttajahinnat

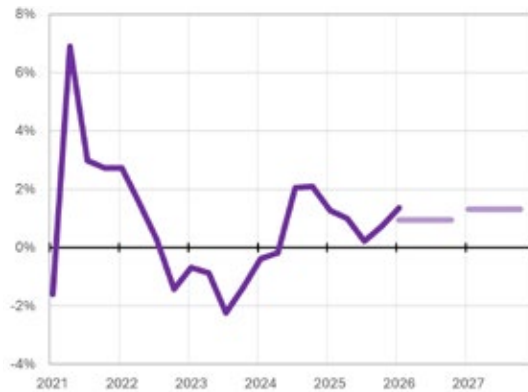

Lähde: Tilastokeskus, POP Pankki

Asuntomarkkinoiden vaimea kehitys ei kuitenkaan vielääkään lupaa käännettä asuntorakentamisessa kuluvan vuoden aikana. Rakentamisen elpymisen odotetaan käynnistyvän aikaisintaan ensi vuoden keväällä, mikäli korkojen nousu laantuu ja kotitalouksien luottamus vahvistuu.

Kokonaisuudessaan investointien arvioidaan kasvavan tänä vuonna 6,5 prosenttia pääosin hävittäjähankintojen vauhdittamana. Ensi vuonna investointien kasvun ennustetaan jatkuvan 2,3 prosentin vauhtia.

Bruttokansantuote

Lähde: Tilastokeskus, POP Pankki

Bensiinin keskihinta

Lähde: Tilastokeskus, POP Pankki

KORKOKEHITYS PYSYY MALTILLISENA

Euroopan keskuspankin odotettu 0,25 prosenttiyksikön ohjauskoron nosto päätti noin vuoden kestäneen vakaamman korkovaiheen ja merkitsi rahapolitiikan kiristymisen jatkumista.

Lähi-idän sodan vaikutukset raaka-aineiden hintoihin sekä niiden kerrannaisvaikutukset ovat kiihdyttäneet euroalueen inflaatiota. Toukokuussa kokonaisinflaatio nousi jo yli 3 prosenttiin. Nousupaineet ovat kuitenkin kohdistuneet erityisesti energian hintoihin. EKP:n rahapolitiikan kannalta keskeinen, energian ja ruoan hinnoista puhdistettu pohjainflaatio oli toukokuussa euroalueella 2,5 prosenttia. Samaan aikaan energian hinnat nousivat noin 10 prosenttia ja ruoan hinnat noin 2 prosenttia, mikä korostaa inflaatiokehityksen epätasaisuutta.

Euroalueen talous ei kaikilta osin ole vielä saavuttanut vahvaa ja kestäväää kasvupohjaa, mikä lisää rahapolitiikan tasa-painottamisen haastavuutta. Näissä oloissa on todennäköistä, että EKP etenee varovaisesti rahapolitiikan kiristämisessä. Ennustamme ohjauskorkoon vielä yhtä nostoa kuluvan vuoden aikana. Loppuvuodesta markkinakorot jo kuitenkin kääntyisivät laskuun. 12 kuukauden Euriborin ennustetaan olevan keskimäärin noin 2,6 prosenttia tänä vuonna ja laskevan hieman noin 2,4 prosenttiin ensi vuonna, mikä viittaa korkoympäristön asteittaiseen tasaantumiseen.

KOTITALOUKSIEN KULUTUSMAHDOLLISUUDET KASVAVAT

Kotitalouksien ansiot kehittyvät edelleen varsin vahvasti, kun ansiotaso kasvaa 3,3 prosenttia kuluvana vuonna ja 2,6 prosenttia ensi vuonna. Tämän vuoden hyvää ansiokkehitystä tukevat erityisesti tuntuvat yleiskorotukset sekä sote-alan palkkaratkaisut. Inflaation pysyessä verrattain maltillisena kotitalouksien ostovoima vahvistuu sekä tänä että ensi vuonna.

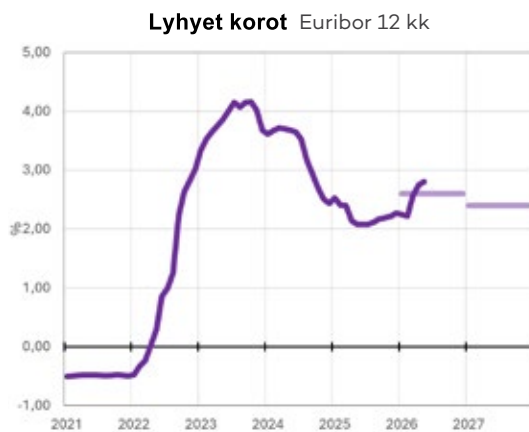
Alkuvuoden aikana kotitaloudet ovatkin alkaneet varovaisesti lisätä kulutustaan, ja yksityinen kulutus on kääntynyt kasvuun. Korkea työttömyys ja yleinen epävarmuus rajoittavat kuitenkin edelleen kulutuksen ripeämpää elpymistä. Erityisesti suurempia hankintoja harkitaan yhä tarkkaan. Yksityinen kulutus kasvaa 0,7 prosenttia tänä vuonna ja 0,6 prosenttia ensi vuonna.

Vaikka kuluttajahintojen nousu kiihtyy tänä vuonna, reippaat palkankorotukset tukevat palkansaajakotitalouksien käytettävissä olevien rahatulojen ostovoimaa. Verotuksen ja muihin tulonsiirtoihin tulevat muutokset ovat kokonaisuutena vähäiset. Palkat kasvavat tänä vuonna 3 prosenttia ja ensi vuonna 2,4 prosenttia, kun taas inflaatio on vastaavasti 1,8 ja 1,6 prosenttia. Palkansaajien käytettävissä olevien tulojen ostovoima kasvaa tänä vuonna 3,6 prosenttia ja 3,4 prosenttia ensi vuonna. Jo pidempään jatkunut ostovoiman vahvistuminen alkaa vihdoin kirittää kotitalouksia avaamaan kukkaron nyörejään.

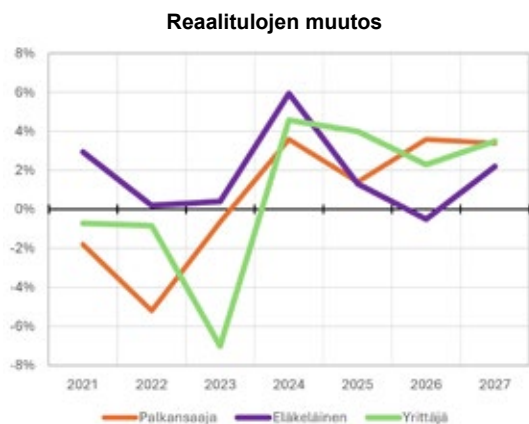
Eläkeläisten käytettävissä olevien tulojen ostovoima laskee tänä vuonna 0,5 prosenttia. Taitetun indeksin vuoksi työeläkkeet kasvavat vain 0,9 prosenttia ja verotuksen vaikutukset ovat vähäiset. Ensi vuonna tilanne kuitenkin paranee, kun ansiotason nousu ja kiihtyvä inflaatio nostavat työeläkkeitä 2,2 prosenttia. Tämän myötä eläkeläisten ostovoima kääntyy jälleen kasvuun ja vahvistuu 2 prosenttia.

Lähde: Nord Pool, POP Pankki

Lähde: Suomen pankki, POP Pankki

Lähde: Tilastokeskus, POP Pankki

Yrittäjien tulotilanne on vakautunut, mutta edelleen kysynnän puutteen vuoksi hinnoitteluvoima voi olla heikko. Yrittäjätulot kasvavat tänä vuonna noin 2,6 prosenttia ja ensi vuonna talouskasvun piristytessä 3,5 prosenttia. Yrittäjien käytettävissä olevien tulojen ostovoima kasvaa tänä vuonna 2,3 prosenttia ja ensi vuonna 3,5 prosenttia.

TYÖTTÖMYYS ALKAA HELLITTÄÄ HITAASTI

Työttömyysaste on noussut poikkeuksellisen korkealle tasolle. Alkuvuodesta odotettiin jo varovaista käännettä työmarkkinoille, mutta huhtikuussa työttömyysaste kasvoi jälleen ennätyslukemiin. Samaan aikaan sekä työllisten määrä että työllisyysaste ovat jatkaneet laskuaan. Huhtikuussa 15–64-vuotiaiden työllisyysasteen trendi oli 70,8 prosenttia, ja 15–74-vuotiaiden työttömyysasteen trendi 10,6 prosenttia. Työllisyyden heikkeneminen näkyy erityisesti yksityisellä sektorilla ja naisten työllisyydessä. Julkisella sektorilla työllisyys ei kuitenkaan enää huhtikuussa heikentynyt.

Työttömyyden viime vuoden lopun nopeaa kasvua ja tämän vuoden alun korkeaa tasoa selittää osittain työvoiman samanaikainen kasvu sekä maahanmuutto. Työvoiman ulkopuolelta on aktivoitunut aiempaa enemmän työnhakuun. Työvoimaosuus onkin noussut lähes 80 prosenttiin.

Osalla toimialoista työllisyys on jo kääntynyt kasvuun. Myönteistä kehitystä on nähty erityisesti ammatillisessa, tieteellisessä ja teknisessä toiminnassa, hallinto- ja tukipalveluissa sekä majoitus- ja ravitsemusalalla. Lisäksi kaupan alalla tilanne vahvistui loppuvuonna. Teollisuudessa, rakentamisessa sekä sosiaali- ja terveyspalveluissa suurimpien työllisyysheikkensien arvioidaan olevan jo takanapäin.

Pitkäaikaistyöttömiä on edelleen yli 140 000, vaikka kasvuvauhti on viime kuukausina hieman hidastunut. Samalla myös korkeakoulutettujen työttömien määrä jatkaa kasvuaan. Toisaalta nuorisotyöttömyyden kasvu näyttää taittuneen.

Suomen bruttokansantuote on kääntynyt kasvuun, mikä luo edellytyksiä työttömyyden kasvun tasaantumiselle vuonna

Työttömyysaste, trendi

Lähde: Tilastokeskus, POP Pankki

2026. Kuitenkin talouskasvun ennakoitua olevan vielä sen verran maltillista, ettei se riitä kääntämään työmarkkinoita selvään nousuun. Samalla työvoiman kasvu hillitsee osittain työttömyysasteen alenemista ja pitkäaikaistyöttömyyden purkamiseen menee aikaa.

Vuonna 2026 työttömyysaste asettuu keskimäärin 10,4 prosenttiin ja 15–64-vuotiaiden työllisyysaste laskee 71,2 prosenttiin. Maltillisesti käynnistyvän talouskasvun takia työttömyysaste on vuonna 2027 keskimäärin 9,6 prosenttia ja 15–64-vuotiaiden työllisyysaste 71,5 prosenttia.

GEOPOLIITTISET JÄNNITTEET HEIJASTUVAT MAATALOUTEEN

Ukrainan sodan jatkuminen ja Lähi-idän kriisi ylläpitävät epävarmuutta erityisesti energian sekä lannoitteiden ja rehujen raaka-aineiden hintojen osalta. Samalla ne lisäävät nousupaineita muiden maatalouden tuotantopanosten hintoihin. Myös Yhdysvaltojen vaikeasti ennakoitava politiikka ylläpitää epävarmuutta maailmanmarkkinoilla. Tästä huolimatta maatalousinvestoinnit ovat viime aikoina vilkastuneet, erityisesti lypsykarjataloudessa.

Maailman viljasadon ennakoitua supistuvan kasvukaudella 2026/27 noin kolme prosenttia edellisestä kaudesta kylvöalan pienenemisen ja satotason heikkenemisen seurauksena. Öljykasvien tuotanto sen sijaan kasvaa. Suomessa vuoden 2025 viljasato oli määrältään erinomainen, mikä lisäsi tarjontaa ja painoi viljojen tuottajahintoja ruista lukuun ottamatta syksyllä 2025. Tuottajahintojen lasku heikensi viljelijöiden kannattavuutta. Satokaudelle 2026/27 kylvöala pienenee hieman. Tarjonnan tasapainottumisen myötä viljojen tuottajahinnat nousevat jonkin verran syksyllä. Öljykasvien tuotanto kasvaa hyvän tuottajahintakehityksen tukemana. Herneen ja härkäpavun kylvöala kasvaa, ja hyvien sääolojen vallitessa myös niiden tuotantomäärä voi kasvaa.

Maidontuotanto pysyy lähes edellisvuoden tasolla lehmien keskituotosten kasvun ansiosta, vaikka maitotilojen määrä vähenee edelleen noin kuusi prosenttia vuodessa. Runsas maidon tarjonta EU:ssa ja heikentyneet maailmanmarkkinahinnat

lisäävät paineita tuottajahinnan laskuun Suomessa. Maidon tuottajahinta laskee tänä vuonna 2,5 prosenttia edellisvuoden keskihintaan verrattuna seuraten viiveellä mutta vakaammin EU:n hintakehitystä. Maitotuotteiden kysyntä säilyy kuitenkin vahvana sekä kotimaassa että vientimarkkinoilla.

Naudanlihan tuotanto jatkaa laskuaan vuonna 2026 lypsylehmäkannan ja vasikkamäärien vähenemisen myötä. Tuotanto vähenee noin 2 prosenttia. Vaikka niukka tarjonta tukee tuottajahintoja, kuluttajahintojen nousu ohjaa kysyntää osittain muihin lihalajeihin ja rajoittaa siten tuottajahintojen nousua. Sianlihantuotanto pysyy melko vakaana, tuotanto vähenee noin 0,5 prosenttia vuonna 2026. Emakkokohtaisen porsastuottavuuden kasvu kompensoi edelleen emakkokannan supistumista, mutta sen merkitys tuotannon ylläpitäjänä voi pitkällä aikavälillä heikentyä. Sianlihan markkinatilanne on haastava, ja EU:n matala hintataso painaa kotimaisia hintoja, minkä seurauksena tuottajahinta laskee noin 2,5 prosenttia. Siipikarjanlihan tuotanto kasvaa noin 3,5 prosenttia kysyntälähtöisesti. Teollisuuden laajentunut kapasiteetti ja tuottavuuden parantuminen luovat edellytykset kysyntään vastaamiseksi. Tuottajahinta laskee 1,5 prosenttia ja lasku on maltillisempaa kuin sianlihalla. Siipikarjanlihan tuotanto ohittaa sianlihantuotannon lähivuosina.

Maatalouden yrittäjätulo laskee tänä vuonna sektoritasolla, kun markkinatuotot eivät nouse kustannusten tahdissa.